

Sermaye Piyasası Kurulundan:

Varant İhraçlarına ve Alım Satım İşlemlerine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ

Seri : III

No : ?

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç ve kapsam

Madde 1 — Bu Tebliğin amacı, bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde Borsada işlem görecektir varant ihraç ve alım satım işlemlerine ilişkin esasları düzenlemektir.

Dayanak

Madde 2 – Bu Tebliğ, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 22 nci maddesinin (a) ve (b) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 - Bu Tebliğde geçen;

Kanun	: 28/07/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
Kurul	: Sermaye Piyasası Kurulunu,
Borsa	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsasını,
Varant	: Elinde bulunduran kişiye dayanak varlığı ya da göstergeyi önceden belirlenen bir fiyattan belirli bir tarihe kadar alma veya satma hakkı veren ve bu hakkın kaydı teslimat ya da nakit uzlaşısı ile kullanıldığı menkul kıymet niteliğinde sermaye piyasası aracını,

Dayanak varlık	:	İMKB 30 endeksinde yer alan hisse senetlerini,
Dayanak gösterge	:	Borsa tarafından oluşturulmuş hisse senedi endekslerini,
Aracı kuruluş	:	Aracı kurum ve bankaları,
Özsermaye	:	Kurulun aracı kurumların sermayelerine ve sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemeleri uyarınca hesaplanan özsermayeyi,
MKK	:	Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'yi,
TTSG	:	Türkiye Ticaret Sicil Gazetesini,
ifade eder.		

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

İhraççılara ilişkin esaslar

Madde 4 – Varant, Türkiye’de kurulan ve Kurulun sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ve derecelendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerinde belirtilen derecelendirme faaliyetinde bulunmak üzere Kurulca yetkilendirilen derecelendirme kuruluşları veya Türkiye’de derecelendirme faaliyetinde bulunması Kurulca kabul edilen uluslararası derecelendirme kuruluşlarından yatırım yapılabilir seviyeye denk gelen uzun vadeli derecelendirme notu almış Türkiye’de veya yurtdışında yerleşik aracı kuruluşlar tarafından ihraç edilebilirler.

Ayrıca diğer aracı kuruluşlar, birinci fıkrada belirtilen aracı kuruluşlar tarafından ihraçtan doğan yükümlülüklerin garanti edilmesi koşuluyla ihraçta bulunabilirler. İhraçtan doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi hususunda ihraççı ve garantör kuruluş müteselsilen sorumludurlar.

Garantörlük sözleşmesinin asgari unsurları Kurulca belirlenir.

Varantların satışı sırasında, ihraççı veya garantör kuruluşun derecelendirme notunun ilk fıkrada belirtilen yatırım yapılabilir seviyesine denk gelen uzun vadeli derecelendirme notunun altına düşmesi durumunda, varant ihraçları Kurul tarafından durdurulur ve yeni varant ihracına Kurulca izin verilmez.

İhraç başvurusu sırasında derecelendirme notunun güncel olduğunu tevsik edici belgelerin Kurula sunulması zorunludur.

Halka arz edilmek suretiyle ihraç edilecek varantların aracı kuruluşlar vasıtasıyla satışı ve bunların Borsada işlem görmeleri zorunludur. İhraç edilecek varantların vadesi üç aydan az, beş yıldan fazla olamaz.

İhraççıların Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. üyesi olmaları zorunludur.

Kurul kaydına alınma

Madde 5 – İhraççılar ihraç edecekleri varantları bu Tebliğ’de belirtilen esaslara göre Kurula kaydettirirler.

Kurul, halka arzedilmek üzere yapılacak varant ihraç başvurularını, izahname ve sirküleri ihraççıya ve halka arzedilecek varantlara ilişkin mevzuatın öngördüğü ve Kurulun gerekli gördüğü bilgileri içerip içermediğini dikkate alarak kamunun aydınlatılması çerçevesinde inceler ve varantları kayda alır.

İncelemeler sonucunda açıklamaların yeterli olmadığı ve gerçeği dürüst biçimde yansıtmayarak halkın istismarına yol açacağı sonucuna varılırsa, gerekçe gösterilerek, başvuru konusu varantların Kurul kaydına alınmasından imtina edilebilir.

Kayda alınan varantların satışına ilişkin olarak bir kayıt belgesi düzenlenir. Bu belge alınmaksızın ihraç ve satış işlemlerine devam olunamaz.

Kurul kaydına alınma, ihraç edilen varantların ve ilgili ihraççıların Kurul veya Kamuca resmi teminat altına alındığı anlamına gelmez ve reklam amacıyla kullanılamaz.

Halka arzla ilgili izahname, sirküler ve yapılan tüm diğer ilan ve açıklamalarda Kurul kaydına alınmanın Kurul veya kamunun resmi bir teminat olarak yorumlanmasına yol açacak açık veya dolaylı bir ifade kullanılamaz.

Kurul, Kanun’un 22/b maddesi uyarınca halka arz edilen varantların satışına müdahale ederek satış işlemlerini geçici olarak durdurabilir.

Kurula Başvuru

MADDE 6- İhraççılar, esas sözleşmeleri veya varsa kendi özel mevzuatları ile varant ihracına yetkili organın kararının alınmasından sonra varantların kayda alınması için Kurul’a yazılı olarak Ek/1’de yer alan bilgi ve belgelerle başvururlar.

İhraççılarla ilgili özel mevzuat uyarınca başka bir makam veya organın karar veya onayı gerekiyorsa varant ihraç başvurusunda bu karar veya onayın bulunması şarttır.

Varant ihraç başvurusu, bir yıllık dönem içinde yapılacak varant ihraçlarının tümünü kapsayacak şekilde yapılabileceği gibi her ihraç için ayrı ayrı da yapılabilir. Varant ihraç başvurusunun, bir yıllık dönem içinde yapılacak varant ihraçlarının tümünü

kapsayacak şekilde yapılması durumunda ilk tertip varant ihracına ilişkin sirkülerin izahnamenin Kurulca onaylandığı tarihten itibaren en geç 15 gün içerisinde onaylanmak üzere Kurula gönderilmesi zorunludur.

Varant ihraç başvurusu bir yıllık dönem içinde yapılacak varant ihraçlarının tümünü kapsayacak şekilde yapıldığı takdirde satışın varantların Kurul kaydına alınmasından itibaren bir yıl içinde tamamlanması şarttır. Bu dönem içerisinde varantlar, tertipler veya tertibe bağlı seriler halinde satılabilir.

Varantın tertipler veya tertibe bağlı seriler halinde satılması durumunda, her tertibin veya serinin satışı için bu Tebliğ hükümleri kapsamında ayrı bir sirküler düzenlenir.

İhraççılar her tertip veya serinin satışından en az 5 iş günü önce ihraca ilişkin sirküleri onaylatmak üzere Kurul'a yazılı olarak başvururlar.

Kurul, gerekli incelemeleri yaptıktan sonra sirküleri onaylar. Sirküler onaylanmadan satış işlemlerine başlanamaz.

Kayda alınan varantların satışından vazgeçilmesi halinde durum Kurul'a bildirilir.

İzahname ve sirküler düzenleme esasları

Madde 7– İzahnamenin;

- a) İhraççı, ihraççının mali durumu, faaliyet kapsam ve sonuçları, varsa garantörlük esasları, ihraç edilen varantların riskleri ve özellikleri ile satış esasları, piyasa yapıcılığı, ihraca ilişkin olarak mevzuatın öngördüğü ve Kurulca gerekli görülen bilgileri ve yatırımcıların karar vermelerinde etkili olabilecek diğer önemli bilgilerin tamamını açıklıkla ortaya koyacak ayrıntıda düzenlenmesi ve açıklamaların belgeye dayandırılması,
 - b) Kurul tarafından belirlenen asgari standartlara uygun olması,
 - c) Başvuru sırasında Kurulca istenebilecek ek bilgileri içermesi,
 - d) İhraççı, aracı kuruluş ve varsa konsorsiyum üyeleri tarafından imzalanması,
 - e) İzahnamede yer alan bağımsız denetimden geçmiş mali tabloların bağımsız denetleme kuruluşlarınca onaylanması,
- zorunludur.

İzahnamede yer alan bilgilerin gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmasından ihraççılar sorumludur. Aracı kuruluşlar da bağımsız denetleme kuruluşlarının sorumluluğundaki bilgiler hariç, izahnamedeki bilmeleri beklenen bilgilerin ağır ihmalleri nedeniyle gerçeği dürüst biçimde yansıtmamasından hukuken sorumludurlar.

Sirküler, Kurul tarafından onaylanan izahnamede belirtilen esaslara uygun olarak, her bir ihraç bazında, ihraç tutarını ve ihraç edilecek varantın özellikleri ile ihraç

koşullarını içerecek şekilde Kurul tarafından belirlenecek standartlara uygun olarak düzenlenir.

İzahname ve sirkülerin tescili ve ilanı

Madde 8 –Kurul’ca onaylanmış izahname, onay tarihinden itibaren 15 gün içinde ihraçcının, kayıtlı olduğu Ticaret Sicili’ne tescil ve TTSG’de ilan ettirilir. İhraçcının yurtdışında yerleşik olması durumunda ise kayda alınan varantın piyasa yapıcısı aracı kurumun kayıtlı olduğu Ticaret Sicili’ne tescil ve TTSG’de ilan ettirilir.

Kurulca onaylanan sirküler ilan edilmek üzere Borsaya gönderilir.

Ayrıca izahname ve sirküler, ihraççı ile piyasa yapıcının web sayfasında yayınlanır.

İzahnamede açıklanan konularda satış öncesinde meydana gelen değişiklikler

Madde 9 – İzahnamede açıklanan konularda satışa başlamadan meydana gelen ve bildirilmemesi halinde yatırımcıların zararına neden olabilecek değişikliklerin ve yeni hususların ihraççı, ihraçcının yurtdışında yerleşik olması durumunda ise kayda alınan varantın piyasa yapıcısı aracı kurum tarafından bunların meydana geldiği tarihten itibaren en geç 1 iş günü içinde yazılı şekilde Kurula bildirilmesi zorunludur. Kuruldan onay alındıktan sonra izahnamedeki değişikliklerin Ticaret Sicili’ne tescil ettirilmesi ve TTSG’de ilanı zorunludur.

Kamuyu aydınlatma

Madde 10 – İzahname ve sirkülerde satış süresi içerisinde meydana gelen ve bildirilmemesi halinde yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek değişikliklerin Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya açıklanması zorunludur.

Ayrıca, varantın fiyatı ile likiditesini etkileyebilecek ve ihraççıdan kaynaklanan her türlü bilginin ihraççı tarafından, Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya açıklanması zorunludur.

İhraççılar veya piyasa yapıcısı ile bunlarla ilişkili kurum ve kuruluşlar tarafından, ihraç edilen varantta gerçekleştirilen işlemler gün sonlarında ilan edilmek üzere Borsaya bildirilir.

İhraçcının yurtdışında yerleşik olması durumunda, yukarıda belirtilen kapsam dahilinde ortaya çıkan özel durumlar piyasa yapıcısı aracılığıyla Kurul düzenlemeleri

çerçevesinde kamuya açıklanır. Yapılan özel durum açıklamaları ihraççının ve piyasa yapıcısı aracı kurumun web sayfasında aynı gün içinde yayımlanır.

İhraççıların mali tablolarının ve bunlara ilişkin bağımsız denetim raporlarının yayımlanma esasları Kurulun ilgili düzenlemelerine tabidir. İhraççının yurtdışında yerleşik olması durumunda ise uluslararası finansal raporlama standartlarına uygun olarak hazırlanan mali tablo ve bunlara ilişkin bağımsız denetim raporlarının ihraççı tarafından bu Tebliğ kapsamında belirlenmiş piyasa yapıcısı aracılığıyla Kurul düzenlemeleri çerçevesinde yayımlanması sağlanır.

İlan ve reklamlar

Madde 11 – Varantların halka arzı dolayısıyla yapılacak ilan ve reklam metinleri yayım tarihinden en az 2 iş günü önce Kurula sunulur. Kurul gerek gördüğünde metinlerde değişiklik yapılmasını ilgililerden isteyebilir.

Varant ihracı dolayısıyla, bu araçları veya ihraççıyı tanıtmak ve satışı teşvik etmek amacıyla yapılacak ilan ve reklam metinleri ve her türlü açıklamalarda izahname ve sirkülerde yer alan bilgilere aykırı düşecek herhangi bir bilgiye yer verilemez.

İzahname ve sirkülerin yatırımcılara sunulduğu yerlerde bu Tebliğin 10 uncu maddesi kapsamında kamuya açıklanan hususların da bulunması zorunludur.

İhraç ve alım satım ilişkisi esaslar

Madde 12 – Varantların ihracı ve alım satımı Kurulun onayı üzerine Borsa Mevzuatı çerçevesinde belirlenecek işlem esasları kapsamında Borsanın uygun göreceği ilgili pazarda piyasa yapıcılık esasına dayalı olarak yapılır.

Piyasa yapıcılık

Madde 13 – Varantların Kurul kaydına alınması için yapılan başvuru sırasında ihraççı tarafından aşağıdaki şartları sağlayan bir aracı kurum ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen durumların ortaya çıkması halinde yeni bir piyasa yapıcısı belirlenene kadar işlem yapmak üzere ikinci bir aracı kurum piyasa yapıcısı olarak belirlenerek Kurula bildirilir

- a) Türev araçların alım satımına aracılık yetki belgesine sahip olması,
- b) Özsermayelerinin 10 milyon YTL'den fazlası olması,

c) Piyasa yapıcılığı ile ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlayabilecek, bu faaliyetlere elverişli mekan, teknik donanım, belge kayıt düzeni ve iç kontrol sistemi ile yeterli sayıda yönetici ve ihtisas personeli ile diğer personeli sağlamış bulunması.

İhraççı ile piyasa yapıcı arasında piyasa yapıcılığının kapsamını ve şartlarını belirleyen bir sözleşme yapılır. Piyasa yapıcılığı kapsamında piyasa yapıcısı aracı kurum likidite sağlamak üzere sürekli alım-satım kotasyonu vermek zorundadır.

Piyasa yapıcısının faaliyetlerinin Kurul onayıyla geçici ya da sürekli olarak durdurulması ya da piyasa yapıcısı olmaya ilişkin şartları yitirdiğinin Kurulca tespiti veya Kurul tarafından onaylanacak haklı gerekçeler nedeniyle piyasa yapıcısında değişiklik olması halinde ihraççı tarafından 3 iş günü içerisinde yukarıdaki şartları sağlayan bir aracı kurum piyasa yapıcısı olarak belirlenir ve Kurula bildirilir. Kurul tarafından 5 işgünü içinde aksi bildirilmediği takdirde ilgili aracı kurum piyasa yapıcısı olarak atanır. Bu süre içerisinde birinci fıkra uyarınca atanmış olan ikinci aracı kurum piyasa yapıcısı olarak işlem yapar.

İhraççı ve piyasa yapıcılarının sorumluluğu

Madde 14 – Varantların alım satımı kapsamında yapılan işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak müşteriyle kurulan ilişkilerden doğan hukuki sorumluluk, müteselsilen ihraççı ile piyasa yapıcısı olarak belirlediği aracı kuruma aittir. İhraççı ve piyasa yapıcısı olarak belirlediği aracı kurumun mevzuat ve sözleşme gereği birbirlerine rücu hakkı saklıdır.

İhraççı ve piyasa yapıcısı aracı kurum, kendi aralarında veya müşterilerle yapılacak sözleşmelerde, birinci fıkra düzenlenen sorumluluğu kaldıran ya da hafifleten kayıtlar koyamaz.

Varantlara ilişkin aracılık faaliyeti

Madde 15– Varantların alım satımına aracılık faaliyeti, Kuruldan alım satıma aracılık yetki belgesi almış aracı kurumlar tarafından Kurulun aracılık faaliyetleri ve aracı kuruluşlara ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde yürütülür.

Aracı kurumlar varant alım satım işlemleri kapsamında müşterileri için herhangi bir işlem gerçekleştirmeden ve sözleşme imzalamadan önce söz konusu işlemlerin risklerini belirten bir açıklama yapmak zorundadırlar. Şu kadar ki, aracı kurumlar bu açıklamaları yapmak üzere asgari içeriği Kurulca belirlenecek “risk bildirim formu”nu kullanmak ve bu formun bir örneğini söz konusu müşterilerine vermek zorundadır.

Ücret

Madde 16 – Kanun’un 28’inci maddesine göre ihraç edilecek varantlara ilişkin kayda alma ücreti alınır.

Yürürlük

Madde 17 — Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18— Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

EK/1

Kayda Alma Başvurusuna Eklenecek Bilgi ve Belgeler

- 1) İhraçcının ticaret unvanı, tabiyeti, merkez adresi, ödenmiş sermayesi, kuruluş tarihi, faaliyet konusu, ortaklık yapısı ve yönetim kurulunu tanıtıcı bilgiler,
- 2) İhraçcının yürürlükte bulunan tüm değişiklikleri içeren ve tek bir metin haline getirilmiş ihraççıyı temsile yetkililerce imzalı esas sözleşmesi,
- 3) Varant ihracına ilişkin yetkili organ kararı,
- 4) İlgili mevzuatta varant ihracı için başka mercilerin karar veya onayı arandığı takdirde bu karar veya onaya ilişkin belge,
- 5) İhraççı ve varsa aracı kuruluş ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlar adına işlem yapmaya yetkili kişiler, unvanları ve iletişim bilgileri,
- 6) Varantların devir veya tedavülünü kısıtlayıcı veya sahibinin haklarını kullanmasını engelleyici bazı kayıtlara tabi tutulmuş olmadıklarını ve üzerlerinde intifa hakkı olup olmadığına ilişkin olarak yönetim kurulu beyanı,
- 7) Piyasa yapıcılık sözleşmesi, garantörlük sözleşmesi, aracılık sözleşmesi ve varsa halka arz ile ilgili diğer sözleşmelerin birer örneği, sözleşme taraflarını tanıtıcı bilgiler ile sözleşme taraflarının yetkili makamlarca tasdik edilmiş imza sirkülerleri,
- 8) Sözleşmelerin süresinden önce sona ermesi ve başka bir aracı kuruluşla sözleşme yapılamaması halinde, Kurulca verilecek kararlara uyulacağına ilişkin ihraçcının taahhüdü, garantileri ve Kurul tarafından gerekli görülen işlemler tamamlanıncaya kadar bu sözleşme hükümleri çerçevesinde tarafların yükümlülüklerinin devam edeceği hususuna ilişkin olarak yönetim kurulu beyanı,
- 9) Öngörülen satış fiyatının belirlenmesine ilişkin ayrıntılı açıklama,
- 10) İhraçcının yetkili organlarınca onaylanmış son üç yıla ait ve hesap döneminin bitimini izleyen ilk 6 aydan sonraki bir dönemde ihraç yapılması durumunda düzenlenecek 6 ya da 9 aylık ara dönem finansal tablolarına ait özel bağımsız denetim raporları, son üç yıla ait yönetim ve denetleme kurulu raporları
- 11) İhraççıya veya varsa garantöre ilişkin derecelendirme raporu,
- 12) Varantın Türkiye’de satılmasının gerekçesi ve sağlanacak fonun kullanılacağı yer,
- 13) İhraççıyı, aracı kuruluşu, varsa konsorsiyum üyelerini ve bağımsız denetim kuruluşunu temsile yetkili kişilerce imzalı, halka arz yoluyla satışı yapılacak varanta ilişkin olarak düzenlenmiş izahname ve sirküler,
- 14) İhraçcının yurtiçi ve yurtdışı borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarının performansını gösterir belgeler,
- 15) Tebliğ hükümleri uyarınca satışı yapılan varantın hukuki niteliğinden, halka arzından, satışından ve garantörlük, piyasa yapıcılık ve halka arz ile ilgili diğer sözleşmelerden doğan her türlü ihtilafın esas ve usulünde Türk hukukunun uygulanacağı ve uyuşmazlıkların çözümünde Türk Mahkeme ve yargı organlarının yetkili olduğunun kabulüne ilişkin olarak sözleşme taraflarının yönetim kurullarından alınacak beyan,
- 16) Varantın niteliği dikkate alınarak Kurul’ca istenecek diğer bilgi ve belgeler.